

Sedem rokov snahy o parkovací dom

Garážový dom na Vavilovovej ulici chce rozšíriť kapacitu zo súčasných 67 na 230 parkovacích miest. Kedy sa ho rezidenti dočkajú?

strana 10

Športové haly na školských dvoroch

Mestská časť sa tomu nebráni, jednu z nich chcú vybudovať zápasníci na školskom dvore pri ZŠ Holíčska.

strana 15

Predzáhradka na Vavilovovej ulici je ukážka toho, ako by to malo vyzerať.

Predzáhradky ožívajú: Nadšení petržalskí Mičuríni spôsobujú výsadbou občas aj problémy

„Viete o tom, že stačí zavolať na úrad a bioodpad vám odvezú?“ pýtam sa Petržalčanky, ktorá po zime upratuje predzáhradku pred svojím domom. „To som nevedela. Ja ho vždy uložíam ku kontajnerom,“ reaguje. Keď sa jej pýtame, či vybudovanie predzáhradky konzultovala s mestskou časťou, teda posielala žiadosť o jej revitalizáciu, pokrúti hlavou: „Nie, to treba?“

Záhradka tejto Petržalčanky je upravená s citom, nie každý si však uvedomuje, že keď pri dome zasadí malý stromček, o pár rokov sa môže týčiť až do štvrtého poschodia. A takisto, že bioodpad nepatrí do klasického kontajnera. Aj preto je lepšie pred vytvorením predzáhradky kontaktovať miestny úrad.

Pokračovanie na strane 4 ➤

Zvýhodnené balíky výbav

Pre modely Mercedes-Benz so zvýhodnením
od 3.000 € až do 13.806 € s DPH
na edície Charm, Sport, Exclusive a Premium.

Viac informácií: QR kód alebo
www.mercedesbratislava.sk/ponuky

Mercedes-Benz

The best or nothing.

MB Panónska, s. r. o., Panónska cesta 31, Tel.: +421 915 999 111

Slovo šéfredaktorky

Jarná úľava

Zima nás ešte ako-tak dokázala udržať doma, ale prichádzajúca jar láka ľudí von. Mám pocit, že relatívna disciplína bola skôr zásluha nízkych teplôt ako opatrení, v ktorých sa už málokto orientuje, pokiaľ alebo hrozby tvrdého lockdownu. Ukázalo to tých zatiaľ len zopár teplejších dní. Pri bežných na Draždiaku bolo rovnaké množstvo ľudí pred sprísnením opatrení (do 3. marca) ako potom s pivom a langosom v ruke pobudli vo svojej skupinke. Takto vyzeral tohtoročná jarná úľava. Alebo úľava? Ľudia vyčerpaní z niekoľkomesačnej bezperspektívnej plnej meniacich sa opatrení bez viditeľného efektu si dopriavajú kúsok všedného života. Nie, nedeje sa to len v Petržalke. Nemám chuť tu začať moralizovať o tom, ako sa správať. Všetci sme tu už počuli tisíckrát. Rada by som sa skôr podelila o niečo pozitívne s tými, ktorí majú pocit, že si ten komfort postáť pri bufete pri jazere nechcú dovoliť. Dátový analytik a spoluzakladateľ projektu Dáta bez páťosu Ivan Bošňák je presvedčený, že bude lepšie. Počty hospitalizovaných aj mŕtvych začínajú klesať. „Deti pôjdu v apríli konečne do školy. A ak príde s prvým jarným dňom aj trvalé teplo, tak sme vyhrali záver druhej vlny,“ vyjadril sa v článku pre denník.sk a ja tomu chcem veriť. Na to jarné teplo teda čakáme všetci ako na spasenie. Tílaxnejší voči opatreniam, aj tí s nimi stotožnení. Všetci by sme si už zaslúžili trochu jarenej úľavy.

Ingrid Jarunková

**ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE**

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

OŠETRÍME KAŽDÉHO, KTO NÁM ZAVOLÁ

0905662407

STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Mestská časť začala s rekonštrukciou Základnej školy Turnianska 10 s cieľom vytvoriť novú materskú školu v jej nevyužívaných priestoroch. Projekt za viac ako 374-tisíc eur počíta s vytvorením 4 tried s kapacitou 84 detí. Samospráva plánuje spustiť prevádzku MŠ v septembri tohto roka.

Nové triedy pre škôlkarov už v septembri

Nedostatok kapacít v materských školách je dlhodobým problémom v Petržalke, ktorý sa snaží mestská časť riešiť najmä rekonštrukciou existujúcich priestorov MŠ, ako sú školnícke byty či pracovne. Prvýkrát sa bude na tento účel rekonštruovať ZŠ. „V tomto roku plánujeme otvoriť ďal-

ších 8 tried rekonštrukciou školníckych bytov v materských školách, ďalšie 4 triedy vzniknú výstavbou novej materskej školy v priestoroch existujúcej Základnej školy Turnianska. K septembru 2021 by sme teda mali otvoriť o dvanásť tried viac, do

konca roka 2021 to už bude celkom pätnásť tried,“ konštatoval starosta Petržalky Ján Hrčka.

Rekonštrukcia na ZŠ Turnianska bude zahŕňať stavebno-technické úpravy nevyužívaných priestorov ZŠ na I. a II. nadzemnom podlaží.

Bude zateplený aj celý obvodový plášť a vymenené staré drevené okná za plastové. Okrem tried vznikne v areáli školy aj oplotené detské ihrisko pre škôlkarov. Projekt je financovaný zo zdrojov EÚ. (mh)

foto: Fb ZŠ Turnianska

Téma budovy na Medvedovej sa pohla

V Ovsišti, na Medvedovej 34, chátra už roky nevyužívaná budova, ktorá za socializmu slúžila ako predajňa potravín alebo miesto, kde sa deti stretávali na krúžkoch. Jej správcom je ministerstvo vnútra.

Pred dvoma rokmi nás tlačový odbor ministerstva informoval, že zvažujú možnosti využitia budovy. Zaujímali sme sa vtedy o jej osud,

keďže najmä miestni privítali, keby slúžila verejnosti. Iniciatívy sa chytil petržalský poslanec Miroslav Dragun. Čo sa zmenilo po dvoch ro-

koch? „Mestská časť Petržalka oslovila ministerstvo vnútra, že má záujem budovu získať a čakáme na spätnú väzbu,“ informoval nás.

Z tlačového odboru ministerstva nám však prišla aktuálna odpoveď, že ministerstvo budovu nevyužíva a momentálne o nej rokuje s mestom. „Keďže pozemok - parcela č. 619, na ktorej je stavba situovaná, patrí do vlastníctva Magistrátu hl. m. SR Bratislavy, prebiehajú v súčasnosti rokovania s vlastníkom pozemku, a to z dôvodu vysporiadania majetkovo-právnych vzťahov.“

Podľa Miroslava Draguna nie je zlé, pokiaľ by budovu získalo do vlastníctva mesto, hoci radšej by ho videl v správe mestskej časti. „Viem si ho predstaviť ako multigeneračné centrum alebo centrum pre sociálne znevýhodnené rodiny alebo mládež,“ dodal.

(in)

foto: in

Zbavte sa starého nábytku

Do veľkokapacitných kontajnerov, ktoré aktuálne pristavuje mestská časť na vybrané ulice, môžete dávať staré skrine či posteľe, práčky, sporáky, sanitu, nepatrí tam stavebný odpad, bioodpad ani pneumatiky.

Kontajnery budú pristavené od 12:00 - 18:00. Najbližšie zverejnené termíny sú v utorok 16.3. na Lietavskej 9-15, Beňadickej 2-4, Beňadickej 32-36, Budatínskej 34, 34A, Budatínskej 3-13.

A vo štvrtok 18.3. na Budatínskej 51, Vyšehradskej 35-37-39, Vyšehradská 15 (roh ulice), Vigľašskej 19-21 a Jasovskej 13.

„V prípade potreby môže kvôli uloženiu nadrozmerného odpadu požiadať poverený zamestnanec MČ Bratislava-Petržalka o občiansky preukaz k nahliadnutiu,“ informuje mestská časť na svojom webe.

(pn)

Spracovali pripomienky k Petržalskej osi

Po informačných tabuliach na trase pokračovania električkovej trate, pribudne oedlho v Petržalke aj Info kontajner k Urbanistickej štúdii Petržalská os a k výstavbe trate Bosákova – Janíkov dvor. Začiatkom januára naň mesto vyhlásilo verejné obstarávanie.

Kto bude chcieť kúpiť bufet za dva milióny eur?

Primátor Matúš Vallo sa na poslednom zastupiteľstve vyjadril, že hneď ako dostali Sad Janka Kráľa späť do správy, zhľadali kontakt na majiteľa objektu, v ktorom dlhý roky fungoval erotický salón a mesto má záujem ho odkúpiť.

„Prebehli prvé rokovania, naše názory na cenu sa ale rôznia,“ povedal. Cena objektu aj s pozemkom, ktorú ponúka aj realitná kancelária, je 2,1 milióna eur, Matúš Vallo skonštatoval, že mesto môže ponúknuť maximálne 800-tisíc eur. Zároveň dodal, že s majiteľmi rokujú ďalej. „Či už sa mestu objekt podarí získať, alebo nie, budeme striktné dbať na dodržiavanie funkčného využitia územia Sadu Janka Kráľa, ktoré vyplýva z územnoplánovacej dokumentácie (parky, sadovnicke úpravy a lesoparkové úpravy),“ informovala tlačová správa magistrátu. Uvádza sa v nej tiež, že mesto plánuje zásadne obmedziť prístup vozidiel k tomuto objektu, nebude súhlasiť s non-stop prevádzkou a „striktné bude

posudzovať“ možné zmeny objektu, jeho kvalitu či prípadné zvýšenie podlažnosti...

Na tomto „území mestskej zelene“ sa podľa územného plánu nemôže stať, že niekto objekt zbúra a postaví namiesto neho 4-podlažnú budovu. Realitná kancelária ho ale promuje ako ideálne miesto pre služby ako kaviareň či reštaurácia a ponúka možnosť kúpy budovu aj so spoločnosťou, ktorá má vraj na to všetky povolenia k podnikateľskej činnosti.

Pritom možné komerčné využitie tohto objektu je podľa územného plánu značne obmedzené. Z hľadiska funkčného využitia územia je tam prípustná maximálne drobná architektúra a mobiliár, drobné zariadenia pre vedecko-technické účely, hygienické zariadenia a napríklad verejné stravovanie len malého rozsahu ako rýchle občerstvenie alebo bufet.

Magistrát, ak by objekt získal, si v ňom vie predstaviť sociálne zariadenie, cenovo dostupné občerstvenie, prípadne zázemie pre kultúrne podujatia. (in)

Petícia mala zmysel

V decembri 2019 rozbehli obyvatelia petíciu za zriadenie zastávky linky č. 91 na Panónskej ceste.

Zastávkou v blízkosti MŠ Vyšehradská, CZŠ Nargenia a Cirkevného konzervatória v Bratislave chceli dosiahnuť priame dopravné spojenie škôl s mestskými časťami Čunovo, Rusovce, Jarovce, rezidenčným projektom Slnečnica a Starým Mestom. Mestské zastupi-

sme spracovali všetky početné pripomienky z verejného prerokovania. Pracujeme na súbornom stanovisku a zároveň prehodnocujeme variantné riešenia konceptu. Súčasnne sa zaoberáme projektom električkovej trate do Petržalky a prípravou ďalších participatívnych krokov jednak k električke, jednak k tzv. Petržalskej osi,“ reagovalo v odpovedi mesto.

K urbanistickej štúdii sa počas pripomienkového obdobia, ktoré trvalo od januára do apríla 2019, vyjadrilo 278 subjektov, z toho: 26 inštitúcií, 12 skupín občanov, vrátane OZ, 240 občanov-jednotlivcov. Celkovo bolo zaevidovaných 3 354 reakcií, z toho: 1 447 námietok, 1 334 požiadaviek, 442 konštatovaní, 80 pripomienok, 38 obáv, 13 ponúk na súčinnosť. Z hľadiska tém sa reakcie týkali najmä zástavby (1 435), dopravy (1 038) a zelenice (342).

(pn)

foto: bn

Budeme mať šancu na reparát

Keď sme v predchádzajúcom čísle PN písali, že pilotný projekt kontajnerov na elektroodpad je v Petržalke kvôli vandalom ohrozený, boli zničené štyri z pätnástich. Keď ich bolo päť, firma zberné nádoby zo stanovišť stiahla. Vráti sa?

„Robíme všetko pre to, aby sa mohli vrátiť do Petržalky čo najskôr. Spolu s mestskou časťou hľadáme riešenia, ako ich zabezpečiť tak, aby sa podobná situácia už neopakovala. Veríme, že sa to podarí už začiatkom jari,“ informoval náš riaditeľ firmy Asekol SK Ronald Blaho. Na webovej stránke Petržalky zástupca firmy upresnil, že oslovili niekoľko výrobcov nádob a rokujú s nimi o výrobe nového typu kontajnerov a tiež o možnosti vybaviť kontajnery kamerovým systémom. Spolu s mestskou časťou aktuálne vyberajú nové lokality. Prioritné, ktoré už kamerovým systémom pokryté sú. (pn)

foto: Marian Dekan

telstvo sa s ich požiadavkou koncom januára 2020 stotožnilo. V materiáli o plnení uznesení z posledného zastupiteľstva je aj informácia, že „v rozpočte príspevkovej mestskej organizácii Generálneho investora Bratislavy je na rok 2021 vyčlenených 48 000 eur na prípravu projektovej dokumentácie pre realizáciu zástavky MHD – Panónska cesta v blízkosti materskej školy na Vyšehradskej ulici.“

(pn)

foto: Matúš Husár

TRIV
BYTY-KANCELÁRIE-TREZORY-KLAVÍRE
SŤAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE
0905 616 329
02/ 6542 2387

➤ Pokračovanie zo strany 1

Poradia, pomôžu a zabezpečia aj zeminu, materiál či dokonca celý návrh úpravy.

Záujem je, žiadosti nie

Do decembra 2020 prijali oddelenie životného prostredia miestneho úradu v Petržalke 160 žiadostí o vybudovanie predzáhradky, 117 bolo zrealizovaných. Tento rok pre pandémiu neevídujú žiadnu. Ľudia však o ne záujem majú a často ich budujú aj bez povolenia.

Mestská časť dáva obyvateľom možnosť zrevitalizovať si predzáhradky pri obytných domoch novou výsadbou trvaliek alebo rekonštrukciou trávnikovných plôch. Potrebné je zaslať vyplnenú žiadosť o premenu zelene pred bytovým domom, ktorá sa nachádza na internetovej stránke mestskej časti. „Podáva sa prostredníctvom správcu bytového domu, alebo zástupcu vlastníkov uvedením kontaktnej osoby, s ktorou sa spojíme kvôli obhliadke a prípadnému upresneniu požiadaviek,“ informovala nás vedúca oddelenia životného prostredia Daniela Vašková Kasáková. „Prílohou žiadosti musí byť zápisnica zo schôdze

vlastníkov bytov, v ktorej väčšina obyvateľov vyjadrí súhlas s úpravou, s následnou údržbou upravenej plochy obyvateľmi domu a s polievacím rastlín pitnou vodou.“

Revitalizácia predzáhradiek, na ktorú úrad vyčleňuje ročne zhruba 20-tisíc eur, potom môže prebehnúť dvomi spôsobmi. Buď dodá obyvateľom rastlinný materiál, zeminu, alebo kôru a následne si oni upravujú predzáhradku vlastnými silami alebo mestská časť zabezpečí spracovanie návrhu úpravy predzáhradky a kompletnú realizáciu prostredníctvom dodávateľskej firmy. Mestská časť obyvateľom poskytne aj odborné poradenstvo pri výbere vhodných rastlín a tiež rady, ako sa majú o novovysadenú zeleň starať.

„Skráňovanie“ starými pneumatikami

Pred pandémiou každý rok pribudlo na úrade približne 20 nových žiadostí o vybudovanie predzáhradky. Aktuálne sa nekonajú bytové schôdze, podmienky úradu teda ťažšie splniť. Výsledkom zrejme bude, že si obyvateľia vytvoria predzáhradku svojpomocne a na vlastné náklady. Odde-

▲ Zasadit sotva pol metra od plášta domu strom, ktorý bežne dorastie do 4. či 5. poschodia je bezohľadnosť či „len“ neznalosť?

lenie životného prostredia to nemá šancu kontrolovať. „Občas sa stretávame so sporami medzi obyvateľmi bytového domu, kedy však väčšinou ide iba o vec názoru ohľadom úpravy predzáhradky,“ pokračuje Daniela Vašková Kasáková. „Ale aj tak, pokiaľ sa obyvateľia starajú o túto zeleň, mestská časť to vníma skôr pozitívne.“ Čo však riešiť musia, je nepovolená výsadba drevín a kríkov v blízkosti bu-

konzultuje s obyvateľmi a má určené podmienky výsadby, ktoré musia byť splnené. Neodporúča napríklad vysádzať alergénne rastliny, jedovaté ako durman) alebo invázne ako zlatobyl či netýkavka. „Naopak, odporúčame vysádzať trávy, letničky, trvalky, ruže, skalničky, cibuloviny, menšie kríky. Tiež by sme chceli upozorniť obyvateľov, aby neosádzali okolo drevín pneumatikami a rôzne iné nevzhľadné komponenty,“ dodáva vedúca oddelenia životného prostredia.

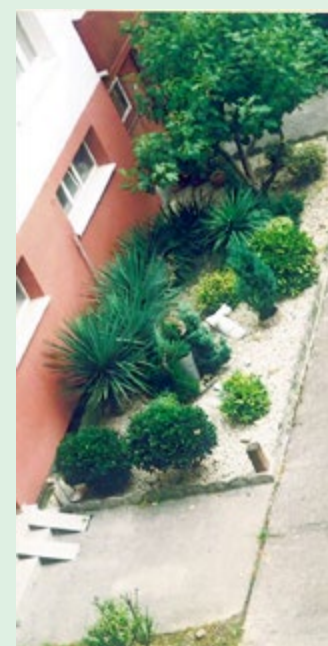
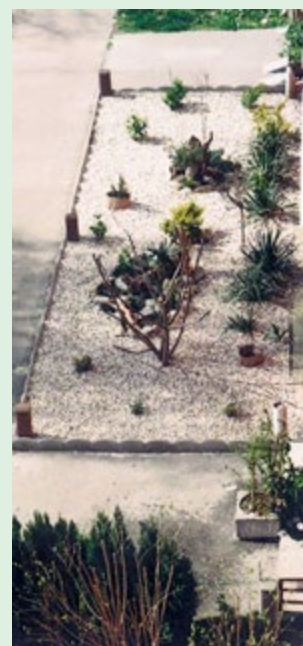
Niektorým ľuďom na nižších poschodiach prekáža hmyz, väčším problémom však je bioodpad z predzáhradok, ktorý záhradkári vyhadzujú do kontajnerov na zmesový odpad. Nie je to nutné. Daniela Vašková Kasáková radí, že tento biologický odpad môžu obyvateľia uložiť na jednu kopu alebo do vriec a pracovníci RSVP ho odvezú. „Takéto podnety o odnos biologického materiálu je možné nahlasovať buď prostredníctvom e-mailov alebo telefonicky. Požiadavka je väčšinou vykonaná ešte v ten istý deň,“ dodáva. (in)

foto: Marian Dekan, in, archív

▲ „Zelený nadšenec nasadil na Námestí hraničiarov figu. Tá sa zatiaľ tvári ako malý krík, ale stačí pár rokov a vyrastie z nej veľký košatý strom. Dosiahne výšku aj druhého poschodia. Z vlastnej skúsenosti viem, že na jeseň odpratávam z jednej figy desať veľkých vriec listov. Tu bude to listie po chodníkoch a na autách. A to nehovorím o mazlavých plodoch...“ napísala nám čitateľka.

➤ Petržalčanka Hana sa takisto stará o predzáhradku. Tvrdí, že sadila s mierou a nariedko a po štyroch rokoch vidí, ako má jej predzáhradka tendencie meniť sa na džungľu. Preto apeluje na záhradkárov: Sadte s mierou!

Web okienko (nielen) pre seniorov

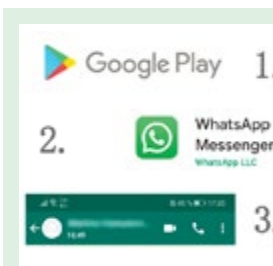
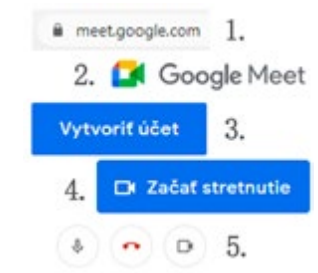
Vydržme sociálnu izoláciu aj s pomocou moderných technológií časť 2/3

V minulej časti nášho seriálu venovaného online videohovorom sme si povedali, čo všetko potrebujeme na ich realizáciu. Dnes si priblížime, ako samotný videohovor uskutočniť. Začneme vytvorením účtu v danej službe (Google a WhatsApp), povieť si, ako zahájiť videohovor a ako nastaviť jeho základné funkcie.

Pripomeňme si však iba v rýchlosti, čo všetko budeme potrebovať. V prvom rade ide o zariadenie, z ktorého budeme volať - počítač, notebook, tablet alebo smartfón. Ďalej je potrebné mať prístup na internet. Poslednou súčasťou

je účet vytvorený v službe, ktorú chceme využiť. Prvým príkladom, ktorý si dnes popíšeme, bude použitie služby s názvom Google Meet pre tých, ktorí používajú počítač alebo notebook. Ak účet ešte nemáte vytvorený, otvorte si prehliadač a zadajte adresu „gmail.com“. Na zobrazenej stránke kliknite na modré tlačidlo „Vytvoríť účet“ a prejdite celým procesom podľa pokynov. Nejde o nič náročné, a aj keď sa zobrazí formulár môže javiť komplikovane, stačí pozorne čítať popis jednotlivých políček. Keď už máme účet vytvorený a sme prihlásení, môžeme do prehliadača

zadáť adresu „meet.google.com“, zahájiť nové stretnutie a pridať do neho ľudí, s ktorými sa chceme spojiť. Pridáme ich jednoducho odoslaním pozvánky na ich mailovú adresu. Je potrebné, aby aj títo ľudia mali účet vytvorený v rovnakej službe. Po tom, čo pozvánku prijímú, budeme ich vidieť vo videohovore. Posledným krokom, aby nás ostatní mohli vidieť a počuť je zapnutie kamery a mikrofónu. To docielime kliknutím na korešpondujúce ikony v spodnej časti obrazovky. Tu rovnako nájdeme červenú ikonu v podobe slúchadla, ktorou môžeme hovor ukončiť.

Pre tých, ktorí preferujú smartfón môže byť o čosi jednoduchšie použitie aplikácie, do ktorej sa dá prihlásiť pomocou telefónneho čísla. Takúto možnosť poskytuje napríklad aplikácia WhatsApp. Aby sme mohli akúkoľvek aplikáciu používať, musí byť najprv v našom telefóne nainštalovaná. To vieme docieľiť tak, že si ju vyhľadáme v katalógu aplikácií (napríklad App Store, Obchod Play, Obchod Microsoft) a vyberieme možnosť inštalácie. Po inštalácii, spustení a odsúhlasení podmienok používania

budeme vidieť zoznam kontaktov uložených v zariadení, ktoré tiež používajú túto aplikáciu. Pre začatie videohovoru stačí už len kliknúť na daný kontakt a vybrať ikonu pripomínajúcu kameru. Ak je druhá strana pripojená na internet, začne ich telefón zvoniť. Hovor a jeho nastavenia viete kontrolovať podobným spôsobom ako v predchádzajúcom prípade - v spodnej časti obrazovky sa nachádzajú základné ikony ovládania (zapnutie/vypnutie kamery a mikrofónu, ukončenie hovoru).

V nasledujúcej časti sa budeme venovať riešeniu rôznych problémov, ktoré sa môžu vyskytnúť pri nastavovaní či počas videohovoru.

Anton Pytel, Ondrej Zvara
foto: archív

Dajte vašej domácnosti zelenú

Asi každého z nás sa v bežnom živote do určitej miery dotýkajú zelené témy a ochrana životného prostredia. Veľa sa o tom hovorí v médiách či na sociálnych sieťach, ale aj na školách či v zamestnaní.

Každá pomoc prírode sa počíta

Niektorí žijú naozaj udržateľným spôsobom, pretože je to jeho životný štýl. Niektorí sa snažia žiť viac ohľaduplne k prírode, pretože mu nie je ľahostajné to, v akom prostredí budú o niekoľko rokov žiť jeho deti. Niektorí to robia preto, že chcú vyvážiť svoje časté lety do zahraničia, iní zas preto, že tak žijú susedia naokolo a niektorí to robia preto, lebo zelené témy sú skrátka in. V podstate je úplne jedno, z akého dôvodu sa správame zodpovednejšie, pretože každá pomoc prírode sa počíta.

Možností je veľa, stačí iba začať

Niekedy si to možno ani neuvedomujeme, ale mnohé veci, ktoré počas dňa robíme akosi automaticky a sú pre nás každodennou rutinou, pozitívne prispievajú k ochrane životného prostredia. Veľký zmysel má už len to, že mnohí sme do značnej miery prešli na elektronický spôsob komunikácie, nastavili sme si zasielanie bankových výpisov či faktúr za telekomuni-

Zoberte si Zelenú elektrinu aj vy
Každá pomoc prírode sa počíta

Michal Šabo
ekoaktivista, greenfluencer

www.zse.sk

ZSE

kačné služby e-mailom a platíme naše účty prevodom namiesto papierových poštových poukážok. Aj využívanie hromadnej dopravy (autobus, vlak, električka) výrazne pomáha prírode, ktorú šetríme aj vtedy, ak sa snažíme vyhýbať plastovým obalom a radšej si do obchodu zoberieme svoje vlastné vrecúška na potraviny a nákupnú tašku. Veľmi populárne a cenovo výhodné sú aj nákupy v bezobalových obchodoch, ktoré nájdete v mnohých okresných mestách. Ak k tomu pridáme ešte aj vlastnú fľašu na vodu, ušetríme tým kopec zbytočného plastu. Rovnako aj triedenie odpadu, kompostovanie či neplývanie potravinami pomáha k zlepšeniu kvality prostredia, v ktorom žijeme.

Zelený tip pre vás

Veľa ľudí by chcelo využívať v domácnosti aj elektrinu z obnoviteľných zdrojov, ale toto bolo až donedávna možné len pri rodinných domoch, ktoré si zakúpili fotovoltaické riešenie, alebo majú tepelné čerpadlo. Teraz však môže mať elektrinu z obnoviteľných zdrojov úplne každý, vďaka službe Zelená elektrina od ZSE, ktorá funguje formou záruk pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov. V objeme zákazníkovej ročnej spotreby ZSE nakúpi záruky pôvodu elektriny a priradí ich priamo k zákazníkovej domácnosti. Zelenú elektrinu si teraz môžete objednať na www.zse.sk za zvýhodnenú cenu.

Nová pýcha Bratislavy oživí nábrežie Dunaja aj v Petržalke

Zanedbaný pravý breh Dunaja v hlavnom meste môže byť už onedlho minulosťou. Bratislavčania dostanú nový a moderný verejný priestor na trávenie voľného času, prechádzky, šport a kultúru. Nábrežie sa môže zmeniť aj vďaka projektu reprezentatívneho Národného kultúrneho a kongresového centra, ktorý v plánovanej mestskej štvrti Nové Lido pripravuje spoločnosť J&T REAL ESTATE (JTRE).

Centrum aj na petržalskej strane

Bratislava získa vďaka novej štvrti rozšírené centrum, ktoré sa po novom bude tiahnuť aj po pravom brehu Dunaja. Obe moderné časti centra spojí promenádny most. Návštevníci a obyvatelia Bratislavy sa tak budú môcť prechádzkou za niekoľko minút dostať z historického centra priamo na nové nábrežie, do novej štvrti.

„Pracujeme na Novom Lide už dlhé roky a veríme, že aj vďaka novému národnému kultúrnemu a kongresovému centru sa podarí kvalitne funkčne prepojiť protiláhle brehy Dunaja. Je to jedinečná príležitosť, ktorá sa Bratislave na rozdiel od iných miest ponúka. Poskytne verejný priestor pre širokú verejnosť, rodiny s deťmi, študentov, umelcov, tanečníkov, hudobníkov, kongresových návštevníkov i turistov. Bude tu dostatok priestoru pre všetkých. Návštevníci sa pohodlne dostanú do historického centra mesta vďaka dobrej pešej dostupnosti,“ hovorí Juraj Benetin, spoluzakladateľ ateliéru Compass, ktorý sa podieľal na príprave architektonického návrhu.

Chýbajúce kongresové zariadenie

Slovensko ani jeho hlavné mesto v súčasnosti nedokážu plnohodnotne konkurovať okolitým krajinám v oblasti kongresového turizmu. Reprezentatívny stánok vhodný pre účely kongresov na svetovej úrovni s tisíckami návštevníkov chýba už desiatky rokov.

„Projekt nového národného kultúrneho

a kongresového centra s podporou štátu vnímame v JTRE ako jednu z najvýznamnejších investícií štátu. Je to podľa nás projekt, aký sa stavia raz za generáciu,“ hovorí Peter Korbačka, predseda predstavenstva JTRE.

JTRE ponúka výstavbu reprezentatívneho multifunkčného kultúrneho a kongresového stánku v pripravovanej lokalite Nové Lido. Nábrežná poloha spolu s dopravným napojením vytvára ideálnu polohu pre realizáciu jednej z najvýznamnejších stavieb súčasnosti a preto ju autori situovali priamo oproti novej budove Slovenského národného divadla.

„Vďaka umiestneniu v novej časti centra Bratislavy v blízkosti významných kultúrnych inštitúcií a v priamom kontakte s Dunajom získa toto centrum medzinárodný význam a bude reprezentovať Slovensko pred celým svetom,“ dodáva Peter Korbačka.

Ideálna lokalita

Pre kongresové centrum je poloha kľúčová. Svetové kongresy na svojich podujatiach vítajú stovky až tisíce návštevníkov, ktorí ocenia bezproblémovú dopravu, ubytovanie a dostupnosť k historickým pamätihodnostiam mesta. Presne tieto atribúty lokalita Nové Lido spĺňa.

Kultúrne a kongresové centrum sa bude nachádzať v dostupnosti diaľnice D1, ktorá prostredníctvom ďalšej diaľničnej siete vytvára medzinárodné spojenie s okolitými krajinami. Dostupná diaľničná sieť tak vytvo-

rí rýchle a bezproblémové spojenie s dvoma neďalekými medzinárodnými letiskami.

Za Einsteinovou ulicou navyše vznikne prestupný terminál integrovanej osobnej prepravy (TIOP). Umožní vo väčšej miere využívať železničnú dopravu, ktorá bude priamo napojená na linky mestskej hromadnej dopravy. Práve výborné dopravné obsluženie bude kľúčové pre spojenie kultúrneho a kongresového centra s inými mestskými časťami. V jeho tesnej blízkosti vyrastie nový bulvár s električkovou traťou.

Okolie reprezentatívneho centra spolu s priľahlým námestím nebudú zahŕňané automobilovou dopravou. Samotné centrum získa podzemné garáže s dostatočným počtom parkovacích miest.

V bezprostrednej blízkosti Národného kultúrneho a kongresového centra vyrastie nový hotel, ktorý bude slúžiť návštevníkom kultúrnych podujatí a umožní Bratislave hostiť aj podujatia s vysokým počtom návštevníkov.

Divadlo a kongresové centrum vytvoria kultúrnu os

Vhodnosť zvolenej lokality potvrdzuje aj územný plán hlavného mesta, ktorý v záväznej časti stanovuje, že kongresové a konferenčné centrá so širokým spektrom využitia aj na kultúru, spoločenské a výstavné podujatia majú byť umiestnené do centra mesta, do atraktívneho prostredia na nábreží Dunaja.

Nábrežia v Bratislave, rovnako ako v iných metropolách, sú reprezentatívnymi priestormi. V prípade Bratislavy to dokazuje aj koncentrácia kultúrnych a spoločenských inštitúcií, ako sú Slovenské národné divadlo, Slovenská národná galéria, Slovenská filharmónia v Redute či Slovenské národné múzeum. Dynamicky sa v posledných rokoch rozvíja aj územie Eurovea City, ktoré ponúka obyvateľom rôzne možnosti trávenia voľného času a atraktívnu dunajskú promenádu.

Národné kultúrne a kongresové centrum v Novom Lide bude stáť oproti budove Slovenského národného divadla a vďaka prepojeniu novým promenádnym mostom vznikne v Bratislave unikátna kultúrna os.

Siedmy most cez Dunaj

Medzi Slovenským národným divadlom a Národným kultúrnym a kongresovým centrom vyrastie peší promenádny most. Bratislavčania si tak budú môcť vychutnávať nové výhľady na Dunaj. Prechádzka medzi divadlom a kultúrnym centrom im zaberie len osem minút.

Premostenie vyrastie medzi Mostom Apollo a Starým mostom. Spojí promenádu a centrálnu námestia nových mestských štvrtí Eurovea City a Nové Lido. Prepojí tak mesto na oboch brehoch Dunaja nielen vizuálne, ale aj prevádzkovo.

„Každý, kto sa postaví na peší most a bude sa pozeráť smerom na pravý breh Dunaja, uvidí nábrežnú zónu a život na nej, priestor centrálného námestia s príľahlou výstavbou a s budovou kultúrneho a kongresového centra v prirodzenej polohe dominujúcej námestiu. V súčasnosti prebieha diskusia o vybudovaní spomínaného centra a v Novom Lide je vyhradené to najlepšie miesto pre stavbu s národným celospoločenským významom. Je žiadúce dve dôležité inštitúcie Slovenska, teda národné divadlo a kul-

túrno-kongresové centrum, prepojiť promenádnym mostom,“ vysvetľuje argumenty jednoznačne podporujúce lokalitu Nového Lida projektový manažér JTRE Silvio Kičina.

Flexibilné kongresové centrum

Národné kultúrne a kongresové centrum umiestnené v štvrti Nové Lido môže spĺňať tie najzásadnejšie požiadavky kongresového trhu súčasnosti. Hlavná sála poskytne kapacitu až 5-tisíc miest pre stojacich návštevníkov kongresov a koncertov. V prípade podujatí so sediacimi divákmi dosiahne maximálna kapacita 3-tisíc návštevníkov.

Hlavná sála bude flexibilná a organizátorom poskytne široké možnosti na jej prispôsobenie. Môže byť rozdelená na dve, tri až štyri samostatné sály pre podujatia od 500 do 1 500 účastníkov. K dispozícii sú aj ďalšie dve sály pre maximálne 200 a 500 návštevníkov a viaceré seminárne miestnosti. Projekt počíta aj s požiadavkou na výstavné plochy, ktoré vyžadujú partneri kongresov.

„Štandard medzinárodných kongresov vyžaduje centrum s viacerými modifikovateľnými sálami s rôznymi veľkosťami, ktoré umožňujú organizovať jedno veľké alebo viac menších podujatí súbežne a vďaka samostatným vstupom docieľiť oddelenie ich účastníkov, čo potom zvyšuje aj variabilitu pre konanie kultúrnych a spoločenských akcií,“ vysvetľuje Pavel Pelikán, výkonný riaditeľ JTRE.

Flexibilita centra dáva priestor rôznorodým funkciám, formám a žánrom, od výstav, cez čítárne a malé javiskové formy až po filmové predstavenia, premiéry a festivaly, veľké muzikály a koncerty. Rovnako môže slúžiť aj pre firemné podujatia, plesy, beanie, stužkové či venčeky. Menšie akcie sa môžu organizovať aj na strešnej záhrade.

„Národné kultúrne a kongresové centrum by nemalo žiť len počas kongresov, koncertov a predstavení. Náš koncept v Novom Lide vytvára nový verejný priestor voľne prístupný ľuďom. Otvorenosť a prepojenosť centra s okolím podporuje aj architektonické riešenie, keď sa priestor v parteri voľne prelína s priestorom námestia prepojeného s mestským bulvárom a parkom,“ vysvetľuje Juraj Benetin.

Atrakciou bude mestský amfiteáter

Autori návrhu chcú priniesť do centra Bratislavy aj unikátny strešný priestor s amfiteátrom. „Projekt umožňuje využiť strechu ako pobytovú terasu s pódiom a amfiteátrom, s výhľadom na dominanty mesta a rozšíri už tak široké spektrum priestorov, ktoré koncept ponúka,“ dodáva Juraj Benetin.

Riešenie konzultovali s popredným britským ateliérom Ian Ritchie Architects a štúdiom Efterklang, renomovaným škandinávskym špecialistom na akustiku kultúrnych podujatí a priestorov. Zahraniční partneri priniesli projektu množstvo skúseností z realizácií významných kultúrno-spoločenských objektov.

Developer JTRE vníma národné kultúrne a kongresové centrum ako projekt, ktorý nesie celospoločenský význam. „Národné kultúrne a kongresové centrum bude významnou slovenskou scénou, ktorá dá priestor rôznorodým funkciám, formám a žánrom. Pomôže tak naštartovať záujem o kultúru a cestovný ruch tvrdo zasiahnuté súčasťou Slovensko aj na svetovú mapu kongresov,“ hovorí Peter Korbačka.

Moderná štvrť

Nové Lido, štvrť, v ktorej sa národné kultúrne a kongresové centrum môže nachádzať, ponúkne Bratislave široké možnosti. Na brehu Dunaja vznikne športovo-relaxačná zóna s mestskou plážou, prístavom pre malé plavidlá a nábrežný park. Nábrežná promenáda vyústi do centrálného námestia.

O zeleň nebude nuda ani v okolí Národného kultúrneho a kongresového centra. Celú štvrť pretne centrálny park plný zelene. Okrem kongresového centra s hotelom v Novom Lide investor postaví 5-tisíc bytov, základnú školu a ďalšiu vybavenosť. V administratívnej zóne vznikne 20-tisíc pracovných miest, ktorých je v Petržalke nedostatok. ■

Pozor na takzvaný „dooring“!

Idete na bicykli popri zaparkovaných autách a náhle sa rovno pred vami otvoria dvere na jednom z nich. Málokto stihne zareagovať. Tieto kolízie končia prinajlepšom pádmi, prinajhoršom aj smrťou. Aj preto potrebujeme dostatočné cyklopruhy. Sú tie nové na Mamateyovej bezpečnejšie?

Predajne bicyklov hlásia v čase pandémie dvojnásobný dopyt, dá sa predpokladať, že viac cyklistov bude aj na cestách. Myslieť na to by mali aj osoby vystupujúce z áut. Otvorenie dverí do dráhy cyklistu, tzv. „dooring“ je totiž pomerne častým typom kolízie, ktorý môže mať nepríjemné následky. Kto je v prípade takéhoto incidentu vinný - človek, čo sa nepozrel, kým otvoril dvere alebo cyklista, ktorý má zachovávať dostatočný odstup od auta? „Vinníkom je v tomto prípade vždy osoba v aute - tá sa pred otvorením dverí musí presvedčiť, či tým neohrozí iného účastníka premávky,“ povedal nám prezident Cyklokoalície Dan

Kollár. Zákon o cestnej premávke totiž hovorí, že otvárať dvere alebo bočné steny vozidla, ako aj nastupovať do vozidla alebo vystupovať z neho sa smie len vtedy, ak tým nie je ohrozená bezpečnosť nastupujúcich osôb alebo vystupujúcich osôb ani iných účastníkov cestnej premávky.

Cyklistom sa odporúča, aby boli opatrní. No skúste predvídať, že v rade áut pred vami niekto otvorí dvere? Zachovať by mal aj odstup 1,5 metra, len potom by sa, vzhľadom na šírku jazdného pruhu, tvorila za ním kolóna áut. Opatrnosť by teda mala byť najmä na strane vodičov. „Chybu však netreba hľadať v zlyhaniach jednotlivcov, ale v nedostatočnej infraštruktúre,“ pokračuje Dan Kollár. „K týmto kolíziám situáciám dochádza najmä tam, kde je pohyb cyklistov navrhnutý nesprávne, alebo najčastejšie nie je riešený vôbec a cyklisti tak jazdia po pravej strane vozovky, popri ktorej parkujú autá.“

Ako príklad miest, kde sa tento problém odstránil, uvádza nový cyklopruh na Mamateyovej. „V smere do Ovsíša sa cyklista nedostáva do blízkosti zaparkovaných automobilov. V opačnom smere je rad zaparkovaných vozidiel umiestnený medzi cyklopruh a jazdný pruh, čo

má viacero výhod. Cyklopruh je tak prirodzene chránený od jazdiacich áut, čo robí jazdu príjemnejšou a bezpečnejšou. Odstup cyklopruhu od zaparkovaných vozidiel je 0,75 m, čo spolu s nadštandardnou šírkou pruhu 2,10 m poskytuje dostatočný priestor na to, aby ku kolíziám nedochádzalo,“ dodáva.

Tzv. dooring je však problémom aj v krajinách s kvalitnejšou infraštruktúrou. Tam sa mu snažia predchádzať tak, že na podobné kolízie upozorňujú už v autoškole a tiež ich učia, aby otvárali dvere vzdialenejšou rukou. To totiž človeka núti otočiť hlavu a, hoci podvedome, skontrolovať situáciu na ceste.

(in)

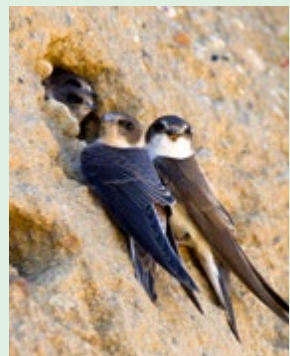
foto: Marian Dekan

Brehule dostanú šancu v Petržalke

Na petržalskom brehu Dunaja obnovia prirodzené hniezdiská pre brehule hnedé. Celkovo bude upravených a obnažených 460 metrov dunajských brehov.

Ochránári z Bratislavského regionálneho ochranného združenia (BROZ) a vodohospodári začnú čoskoro s obnovou kolmého riečného brehu pre vzácné druhy vtákov – brehule hnedé. Ide o úsek neďaleko prístavného mosta na pravom brehu Dunaja nachádzajúci sa v Petržalke.

„Chystáme sa obnoviť hniezdnu stenu pre brehule hnedé na mieste, kde tieto vtáky pôvodne hniezdili. Poslednýkrát tu bolo hniezdenie zaznamenané v roku 2012. V dôsledku zmeneného vodného režimu stena postupne zarastla trávou a náletovými krovínami. Dúfame, že po jej vyčistení bude pre brehule znova

atraktívna, všimnú si ju a zahniezdia,“ hovorí Karolína Sobeková z BROZ. Snáď ich ľudia, ktorí tieto miesta navštevujú v hojnom počte, neodradia.

Brehule sú vynikajúci lovci drobného hmyzu a vzdušného planktónu, a prispievajú k redukcii komárov.

(af)

foto: BROZ

▲ Tieto miesta sú častým cieľom prechádzok Petržalčanov. Hádám to brehule nebude rušiť.

PRÁCA V MODERNEJ PREVÁDZKE SALESIANER

SALESIANER MIETTEX s.r.o., Panónska cesta 3943 – Petržalka, Bratislava, hľadá do svojej prevádzky pracovne pracovníky a pracovníkov do trvalého pracovného pomeru na pozíciu

„Pracovník pracovne“ a „Šička“

Ponúkaná mzda (brutto) 623 € + výkonnostné odmeny do výšky (brutto) 100 € + všetky príplatky podľa Zákonníka práce. Práca vhodná pre každého.

Termín nástupu: ihneď!

Kontaktná osoba: **Zuzana Michaličková**
Tel.: **02 6825 5314, z.michalickova@salesianer.sk**

S kompostmajsterkou Petrou Slezákovou sa stretávame pred Romanovou 42. Stoja tu prvé tri kompostéry, ktoré osadila v polovici decembra mestská časť na podnet občanovských aktivistov.

Informačná tabuľa hlása, že ide o komunitné kompostovisko, ktoré slúži vyskoleným členom. Preto sú zamknuté. Okolo kompostérov je čisto, mriežka pod nimi bráni návštevám hľadavcov, necití tu ani žiaden zápach, ako by mnohí možno čakali. Obsah kompostérov, našťastie, neláka ani vandalov. „Spočiatku sme pri kompostéroch nachádzali igelitové vrecká s vytriedeným kuchynským odpadom, niektorí ľudia sa ich dokonca snažili násilu vtlčiť dovnútra, ale pomerne rýchlo pochopili, že ak chcú separovať bioopad, majú ma kontaktovať a stať sa členmi komunity,“ hovorí Petra Slezáková.

Na Romanovej aktuálne separuje bio odpad 21 rodín, finálny stav odhaduje Petra na 35. To už budú funkčné všetky tri kompostéry, zatiaľ stačí jeden. Záujem obyvateľov je veľký, preto si spravila aj poradovník, na jar plánujú priberať ďalších záujemcov. „Teší nás, že sa hlási aj veľa mužov a ponúkajú pomoc. Je to o to pozitívnejšie, že jedinou motiváciou je neplyvať a neposielať svoj bioodpad do spaľovne spolu so zmesovým odpadom. Žiaden iný benefit okrem dobrého pocitu a kvalitnej hliny z toho nie je.“

Petra priniesla v malom vedre svoj odpad z kuchyne – odrezky z ovocia a zeleniny, kávovú usadeninu... Vysype to do kompostu a zasype rovnakým množstvom pilín. Laicky povedané, aby vznikol dobrý kompost, treba zmiešať mokré so suchým. Potom Petra premieša kompost hrablami, aby lepšie „praco-

Kompostovať sa dá aj na sídlisku

„Ľudia nám spočiatku nechávali kuchynský odpad v igelitových vreckách pri kompostéroch alebo sa ho pokúšali dostať dnu,“ vysvetľuje Petra Slezáková, prečo museli upraviť zámky. Igelitové vrecko síce kompost významne nezmení, ale odpad v ňom začne hniť a samotný plast sa rozpadáva. A nikto nechce vedome kontaminovať vlastný kompost.

val“. Hrable sú spolu s pilinami zatiaľ uložené vo vedľajšom kompostéri. Postupne tu pre ne zrejme pribudne drevená skrinka.

Keď bude kompostér naplnený, obsah bude musieť zrieť ďalšie zhruba tri mesiace. A potom si už zeminu rozoberú ľudia z komunity na svoje balkóny či predzáhradky. „Nebojíme sa, že by sme ju nemali kam dať. Som aj členkou komunitnej záhrady Koža v háji na Hrobáčkovej, tam vždy využijeme kompost,“ hovorí Petra.

Každé miesto potrebuje kompostmajstra

Cesta k realizácii pilotného projektu sídliskového kompostovania bola náročná. Trvala rok a pol. „Rozbehla to aktívna mamička Katarína Eliášová. Našla komunitu kompostmajsterek, urobila projekt, technický návrh, aké kompostéry, mriežky, zamykanie... a podala ho na miestny úrad v rámci výzvy Skrášlime si svoje okolie,“ rekapituluje Petra Slezáková. „Kompostoviská získali medzi projektmi suverénnu prevahu. Petržalčania o zber bio odpadu záujem evidentne majú. Po roku a pol sa konečne podarilo osadiť prvé kompostéry, ktoré financoval miestny úrad, rovnako ako firmu, čo ich osádzala.“

Ďalších päť kompostérových setov má byť na jar umiestnených aj v ďalších častiach Petržalky.

Petra verí, že obyvatelia, ktorí prídu dnes na úrad so žiadosťou o vlastný kompostér, už takú dlhú vybavovaciu tortúru nezažijú. Mnohí sa rozoberú ľudia z komunity na svoje balkóny či predzáhradky. „Nebojíme sa, že by sme ju nemali kam dať. Som aj členkou komunitnej záhrady Koža v háji na Hrobáčkovej, tam vždy využijeme kompost,“ hovorí Petra.

Kde budú ďalšie komunitné kompostoviská?

Budatínska
Holíčska
Ševčenkova
Žehrianska/Jasovská
Lietavská
Wolkrova

lom je ukázať, že kompostovať sa dá aj na sídlisku. „Poradíme záujemcom, ako komunikovať s mestskou časťou, koho treba osloviť, pretože úrad vie poradiť aj s vytipovaním pozemku. Tiež poradíme, aké typy kompostérov si vybrať a pomôžeme ich aj osadiť spolu s bezpečnostnými prvками... Tiež ich radi zaškolíme do kompostovania. Veď zaškolenie člena trvá do 15 minút. Ale ak si niekto stále netrúfa, ale chce by mať pri dome kompostér, vieme mu za odplatu poskytnúť aj starostlivosť o komunitné kompostovisko,“ pokračuje.

Každé miesto by totiž malo mať svojho kompostmajstra. Ten zabezpečuje dostatok suchého materiálu, sleduje, ako „pracuje“ kompost a čo

potrebuje, zaškoluje nových ľudí z komunity, prevzdušňuje kompost jeho pravidelným prekopávaním...

Pre Petru je práca kompostmajsterky voľnočasovou aktivitou, ktorá je v súlade s jej hodnotami. Je zakladateľkou ZeroWaste hnutia na Slovensku a jej zmesový odpad za štyri mesiace sa zmestí do pohára od horčice. Mladé rodiny v rozmedzí od 35-45 rokov, ktorí tvoria väčšinu komunity na Romanovej, majú k jej hodnotám blízko. „Keby nebola pandémia, mohlo by mať spoločné kompostovanie aj pekný komunitný rozmer,“ vzdychne si Petra, ale verí, že sa to zlepši. Bežný človek si neuvedomuje, že jeho kuchynský odpad tvorí aj 50 percent toho zmesového. Ľudia, ktorí začali kompostovať, to vidia denne. Aj preto budú zrejme prístupnejší inšpirovať sa Petriným životným štýlom. Tá totiž ani bio odpad netvorí bezhlavo. To, čo my vyhadzujeme, napríklad karfiolové či reďkovkové listy – ona dokáže zužitkovať.

Dnes sú kompostéry zamknuté a komunitné kompostovanie organizované. Taká je aj podmienka vo VZN. K otvoreným hneďm nádobám na bioodpad na sídlisku je ešte dlhá cesta. Dnes by ich ľudia ešte zrejme zahádzali všelijakým. Petržalský projekt však ukazuje, že čoraz viac ľudí začína inklinovať aj k separovaniu bio odpadu.

(in)

foto: in

Všeobecná praktická ambulancia
Ambulapraktika s.r.o.
Poliklinika Strečnianska 13, BA - Petržalka,
PRIJÍMA NOVÝCH PACIENTOV.
Stačí zatelefonovať alebo poslať email a presun
zdravotnej dokumentácie vybavíme za Vás.
Email: mudr.demian@ambulapraktika.com

kontakt.: www.strecnianska.sk www.ambulapraktika.com
tel: 0905 592 157, 0907 793 767

O parkovací dom pre rezidentov sa usilujú už siedmy rok

Už v roku 2014 žiadali obyvatelia Vavilovovej petíciou o výstavbu garážového domu. Je rok 2021 a investor dostal súhlas na odstránenie betónovej plochy, na ktorej má parkovací dom stáť. Ak výstavba jediného parkovacieho domu, ktorý si vyžiadali samotní obyvatelia, trvá celé roky, kedy sa dočkáme ďalšieho?

„Samotná myšlienka výstavby garážového domu vznikla na prelome rokov 2014 a 2015 z dôvodu stále sa zhoršujúcej statickej dopravy v danej oblasti, pričom sme stále z každej strany počúvali o tom, ako treba tento problém riešiť, ale nikto sa nikdy reálne neodhodlal k tomu, aby pre ľudí aj niečo reálne urobil. A tak vznikla naša občianska iniciatíva, ktorá odštartovala priamo na ulici zrealizovaním petície za výstavbu garážového domu, v ktorej sme dostali silný mandát od rezidentov. Táto občianska iniciatíva bola následne zastrešená pod našu obchodnú spoločnosť V-arms, s.r.o.“ hovorí Ladislav Vanko, konateľ spoločnosti a zároveň jeden z rezidentov oblasti. „Chceli sme vytvoriť pilotný projekt, ktorý ukáže cestu územnej samosprávy, ako sa dá reálne problém so zlou statickou dopravou riešiť aj na existujúcich sídliskách bez toho, aby sa zasahovalo do zelene a životného prostredia,

pretože podľa môjho názoru spoplatňovať už existujúce parkovacie kapacity bez reálnej tvorby nových miest tento problém nikdy nevyrieši.“

Tušili, čo ich čaká?

Súhlasné záväzné stanovisko mesta získali 13. 2. 2017. Územné rozhodnutie presne o rok neskôr. Stavebný úrad v Petržalke však 25. 11. 2019 prerušil stavebné konanie, pretože pre povolenie bolo nutné najskôr rozhodnúť o odstrá-

není betónovej plochy. Okresný úrad konanie o vydanie búracieho povolenia zastavil a skonštatoval, že vlastníkom spevnenej plochy je mesto, a preto, ak chce investor búrať, musí disponovať splnomocnením od primátora. Až na mestskom zastupiteľstve vo februári 2021 poslanci schválili odstránenie betónovej plochy a získanie splnomocnenia, aby firma V-arms zastupovala mesto. Stavebný úrad v Petržalke môže pokračovať

v konaní a vydať stavebné povolenie až po zabezpečení búracieho povolenia.... Na to teraz investor čaká.

Keď túto byrokratickú tortúru čítate, žasnete. „Pevne verím, že situácia sa bude v tomto ohľade už iba zlepšovať, pretože je nemyšliteľné, aby príprava jedného garážového domu v Bratislave trvala takmer 10 rokov. Dúfam, že náš projekt bude prvou lastovičkou tohto druhu a podarí sa nám vydláždžiť cestu aj ďalším, ktorí prídu po nás,“ hovorí Ladislav Vanko.

Zo 67 bude 230 parkovacích miest

Garážový dom na Vavilovovej ulici bude mať 4 podla-

žia. Bude vybavený automatickými vstupnými bránami a napojený na kamerový monitorovací systém SBS, resp. políciu. Mal by mať zelenú strechu a výstavba nijakým spôsobom nezasiahne do okolitej zelene.

Zo súčasných 67 parkovacích miest sa kapacita na rovnakej ploche zvýši na 230 parkovacích miest. Po dohode mesta s investorom, získa mesto 22 garážových stojísk, ktoré sa nachádzajú na prízemnom podlaží budúcej stavby.

Investor sa zaviazal počas výstavby na vlastné náklady nahradiť súčasných 67 verejne dostupných parkovacích miest zriadením 67 dočasných verejne dostupných parkovacích miest na Jungmannovej ulici. „Náhradné parkovanie je pripravované podľa inštrukcií mestskej časti, vznikne úpravou miestnych komunikácií, ktoré sa nachádzajú v tesnom okolí pripravovanej stavby garážového domu,“ informoval nás Ladislav Vanko.

Kedy sa začne s realizáciou? „Samotná pripravovaná stavba garážového domu sa skladá z viacerých stavebných objektov. Pri niektorých stavebných objektoch už potrebujeme stavebnými povoleniami disponujeme a na vydanie niektorých ešte stále čakáme. Ako rýchlo budú vydané však záleží od viacerých okolností, ako je napríklad poskytnutie potrebnej súčinnosti od dotknutých orgánov verejnej moci, hlavného mesta a mestskej časti,“ pokračuje. Výstavba by následne mala trvať približne jeden rok.

Stavba tohto garážového domu má vyriešiť problém so zlou statickou dopravou hlavne rezidentom. Preto sa investor verejne zaviazal, že novovzniknuté garážové stojiská a garáže bude predávať prednostne iba rezidentom. „Ak by bolo záujemcov viac ako kapacita, pristúpime k náhodnému zberovaniu záujemcov zo všetkých prihlásených,“ dodal konateľ.

Veľa ľudí si v dnešnej dobe myslí, že predmetný garážový dom pomôže iba tým, ktorí si v ňom miesto kúpia. Ladislav Vanko však vysvetľuje, že tým, že sa časť áut stojacich dnes na verejných parkoviskách stiahne do garážového domu, uvoľní tým miesta pre autá stojace na ulici. „Navyše vytvorenie dostatočného počtu parkovacích kapacít bude viesť k tomu, že autá už nebudú nútené stáť na chodníkoch a zeleni, pretože nemajú kde parkovať, ako je tomu dnes. Pozitívny efekt preto pocítia všetci rezidenti,“ tvrdí.

Napriek tomu je dnes takmer každá nová výstavba na sídlisku spojená s nedôverou. „Okrem toho, že som konateľom obchodnej spoločnosti, ktorá stavbu garážového domu pripravuje, som v prvom rade aj rezidentom danej oblasti, v ktorej bývam už vyše 32 rokov,“ hovorí Ladislav Vanko. „A preto k samotnej príprave výstavby pristupujem s osobitnou starostlivosťou tak, aby neboli obyvatelia tejto oblasti zbytočne obmedzovaní a vyrúšaní pri ich každodennom živote. Pre mňa osobne je dôležité, aby som sa vždy vedel pozrieť svojim susedom do očí.“

Vizualizácia: V-arms
foto: ac

Na poslednom mestskom zastupiteľstve sa téma pripravovaného polyfunkčného bytového domu na Topoľčianskej objavila v súvislosti s plnením uznesení. Poslanci v roku 2019 po petícii obyvateľov schválili, že mesto urobí nezávislú oponentúru voči dopravno-kapacitnému posúdeniu predloženému investorom. Prečo doteraz nie je?

„Na oddelení dopravného inžinierstva zatiaľ nevidujeme žiadnu požiadavku zo strany mestskej časti Bratislava-Petržalka o vykonanie nezávislej oponentúry,“ píše sa v materiáli. „Nie je nám známy žiadny úradný postup vo veci žiadosti o nezávislú oponentúru voči dopravno-kapacitnému posúdeniu,“

Zmenší sa odpor k výstavbe, ak budú mať ľudia kde zaparkovať?

petenciu nemá. Ak mal vôbec niekto žiadosť poslať, tak zrejme úrad starostu... Aktuálna otázka však skôr je, či by oponentúra niečo vyriešila, keďže dopravno-kapacitná situácia sa posudzovala už v rámci záväzného stanoviska mesta a súhlas s ním mesto opätovne potvrdilo v marci minulého roka.

Aká je teda aktuálna situácia?

„Polyfunkčný bytový dom Topoľčianska má mať podľa projektovej dokumentácie 8 nadzemných a 2 podzemné podlažia. V objekte sú priestory obchodu a služieb (10), administratívy (16) a bývania

(60).

Na - vrhované sú dva dopravné vjazdy – rampa do garáže na 1. a 2. PP (78 parkovacích miest) a priamy vjazd na spevnenú plochu na teréne (20 parkovacích miest). Obyvateľom najväčšmi prekážalo, že prídu o parkovacie miesta. Hovorilo sa preto o parkovacom dome. Ten by mal stáť na pozemku magistrátu, či ho má ale postaviť investor a za akých podmienok, nie je zatiaľ jasné. „Vzhľadom na

to, že námietky smerovali k dopravno-kapacitnému riešeniu, ktoré má vplyv na rozšírenie časti miestnej komunikácie ul. Topoľčianska, navrhovateľ podal dňa 08. 01. 2021 žiadosť o vydanie územného rozhodnutia na rozšírenie časti komunikácie ul. Topoľčianska,“ citujeme z reakcie petržalského stavebného úradu. „Ten predpokladá na riešenom území režim obojsmernej premávky s pozdlžným parkovaním a jednostranným kolmým parkovaním. Vzhľadom na to, že žiadosť bola neúplná a neposkytovala dostatočný podklad pre vydanie rozhodnutia, stavebný úrad konanie v predmete veci prerušil a vyzval navrhovateľa k jej doplneniu.“

Pokiaľ ide o samotnú stavbu bytového domu, investor už doložil a splnil všetky podmienky na vydanie územného rozhodnutia. Zmenší sa odpor k stavbe, ak sa rozšíri Topoľčianska a miestni budú mať kde zaparkovať? Uvidíme. (in)

foto: petržalka.sk

AKCIA - VYMEŇTE BYT ZA RODINNÝ DOM

ECO-DOMOV
VÝSTAVBA RODINNÝCH DOMOV

CHCEMBYVAT.EU

0948 326 777

0904 80 70 80

ZABEZPEČÍME VÝMENU - PREDAJ VAŠEJ NEHNUTEĽNOSTI
A POSTAVÍME VÁM VÁŠ DOM
POZRITE SI NAŠU PONUKU: WWW.ECO-DOMOV.SK/NA-PREDAJ

Premena DK Lúky: Táto časť Petržalky si ju určite zaslúži

Dom kultúry Lúky otvorili v roku 1990. Zažil roky slávy s koncertmi a festivalmi. Dnes, po 30 rokoch je zanedbaný, takmer zdevastovaný a čiastočná rekonštrukcia už nič nerieši. Aj preto vznikla koncepcia jeho revitalizácie a okolia.

V roku 2012 obyvatelia Petržalky spísali petíciu na záchranu svojho kultúrneho domu a v roku 2018 bola úspešne ukončená malá rekonštrukcia vstupnej haly a vrchného podlažia prednej časti budovy. Bola to po dvadsiatich ôsmich rokoch prvá väčšia investícia do údržby a obnovy stavby. Na záchranu ďalšej existencie si však vyžaduje kompletnú a komplexnú rekonštrukciu aj celý zvyšok stavieb domu kultúry.

Organizácia Kultúrne zariadenia Petržalky (KZP) navrhla koncepciu transformácie domu kultúry na Centrum súčasného umenia a kultúry, ktorá by sa mala skladať z troch fáz – rekonštrukcie DK Lúky, úpravy verejného priestoru a prestavby budovy Malý Braník. Ide o dlhodobú víziu na nasledujúcich päť rokov. Ak sa s ňou stotožní miestny úrad, ktorý je zriaďovateľom KZP, bude na ňu potrebné získať mimorozpočtové financie vo výške minimálne 6 miliónov eur. Cieľ realizácií by mala predchádzať participácia s obyvateľmi. Ide o dobrú víziu a táto časť Petržalky si ju určite zaslúži. Kvôli výstavbe nosné-

ho dopravného systému, ktorý sa plánuje už 30 rokov, je totiž celý ten čas zanedbávaný.

Aké sú detaily koncepcie?

DK Lúky ukrýva v komplexe troch k sebe pripojených budov veľkorysý priestor – dve sály, tri skúšobne, priestory pre bufety, šatne, technické miestnosti, kancelárie, klubovnu, napríklad klub detskej tvorivosti, priestory bývalej tlačiarne nazývané „tunel“ či telocvičňu. Malá sála má nové javisko, ale potrebuje nové technológie zvuku a svetla. Budova, v ktorej sa nachádza veľká sála, si vyžaduje kompletnú stavebnú i technologickú rekonštrukciu. Obe časti komplexu potrebujú rekonštrukciu strechy.

„Telocvičňa je pred generálnou rekonštrukciou strechy, svetiel, kúrenia, palubovky a pred výmenou okien i kompletným zateplením. Vlastne jediné, čo nie je potrebné meniť sú holé múry stavby,“ uvádza sa v koncepcii.

Koncepcia dáva návrhy na zmeny: „Časť „tunel“ navrhujeme prestavať na Hudobný

inkubátor (časť pod klubovňou a hľadiskom veľkej sály) a na Sociálny podnik KRIT (časť pod terasou vedľa DK Lúky). V miestnostiach pod javiskom veľkej sály vznikne priestor pre profesionálne vybavené televízne štúdio TV Petržalka.“

Telocvičňu navrhujú stavebne rozšíriť a prebudovať na viacúčelové športovo – umelecké štúdio. „Po inštalácii a nakupe moderných, profesionálnych technológií na cvičenie a výučbu cirkusových techník sa stane prvou a jedinou modernou telocvičňou na Slovensku, v ktorej bude možné poskytnúť komplexné cirkusové vzdelanie pre všetky deti, ktoré budú mať o štúdium tohto javiskového umenia záujem. Funkcia telocvične, ako športového priestoru pri tom zostane zachovaná pre športové aktivity.“

Rátajú aj s revitalizáciou okolia

Pred domom kultúry sa nachádzajú verejné priestory, ktoré sú vo vlastníctve spoločnosti METRO. Po dokončení električkovej trate by mohli slúžiť pre potreby

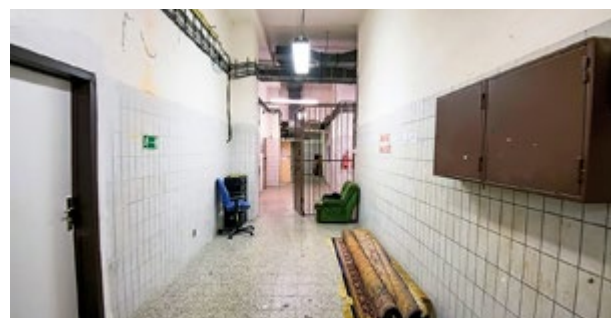
domu kultúry a jej návštevníkov. „Tá časť budovy BRANÍK, ktorá je vo vlastníctve KZP bude prebudovaná na Čajovňu KRIT – nízkoprahový kontaktný bod a Cukráreň – „mačkáreň“ BABIČKA,“ píše sa v koncepcii.

S budovou DK Lúky je spojený Malý Braník. Autori koncepcie považujú za prirodzené pripojiť ich aj funkčne. Vzhľadom na to, že vlastníkom budovy i pozemkom je magistrát, zámerom tretej fázy rekonštrukcie je rozšíriť nové Centrum súčasného umenia a kultúry aj o túto budovu. „V nej môže vzniknúť veľký, variabilný, viacúčelový kultúrno

– spoločenský priestor s najmodernejšou technológiou na spôsob nemeckých Stadthalle) s kapacitou minimálne 500 a maximálne možno aj 1000 návštevníkov, s reprezentatívnymi konferenčnými miestnosťami, s novou dôstojnou obradnou sieňou a s exkluzívnou reštauráciou na úrovni terás, s využitím terás v letných mesiacoch.“

Revitalizácia je na úplnom začiatku. Uskutočnila sa len úvodná videokonferencia k projektu, formuje sa pracovná skupina. Otvorenie diskusie o premene DK Lúky však teší. (pn)

foto: Marian Dekan, KZP

Keď na DK Lúky pozeráte zvonku, nečakali by ste, že interiér je na tom až takto biedne.

A.I.I. Technické služby s.r.o. prijme ihneď

- VODIČ „B“, „T“ - 3,33 €/hod. brutto + osobné ohodnotenie do výšky 2,10 €/hod. brutto
- VODIČ „C“ - 4,63 €/hod. brutto + osobné ohodnotenie do výšky 2,10 €/hod. brutto

Zimná údržba ciest a komunikácií v BA
0911 / 721 409, repcia@aits.sk
Základná zložka mzdy + príplatky a ODMENY

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petralskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petralske.noviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Prečo ho vyrúbali?

Strom nám tu na Haanovej 1 rástol celé desaťročia a náhle ho zo dňa na deň vyrúbali? Prečo? Kmeň vyzerá byť zdravý.

Ladislav (pozn. red. Reaguje Barbora Bajusová, Oddelenie životného prostredia MČ: „Na základe miestnej obhliadky bolo zistené, že predmetná drevina (dub) mala nevyhovujúci zdravotný stav, rástla na verejnom priestranstve v blízkosti bytového domu a kontajnerového stojiska. Už na pohľad bolo zrejme, že drevina bola v spodnej časti kmeňa napadnutá hnilobou, v dôsledku čoho mohla byť narušená jej stabilita a prevádzková bezpečnosť. Strom predstavoval riziko ohrozenia života, zdravia a majetku občanov. Drevina z toho dôvodu bola zadaná na výrub podľa § 47 ods.4 písm. d) Zákona č.543/2002 o ochrane prírody a krajiny, ktorý uvádza, že súhlas na výrub dreviny sa nevyžaduje pri bezprostrednom ohrození zdravia alebo života človeka alebo pri bezprostrednej hrozbe vzniku značnej škody na majetku.“)

PONUKA PRENÁJMU ŠPORTOVEJ HALY PROKOFIEVOVA V PETRŽALKE

Mestská časť Bratislava-Petržalka vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž na prenájom športovej haly na Prokofievovej 2. Súťažné návrhy doručte písomne poštou alebo osobne do podateľne na adresu:

Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Petržalka, Kutlíkova 17, 852 12 Bratislava v termíne do 31.03.2021 do 16.30 hod. v zalepenej obálke s výrazným označením:

Obchodná verejná súťaž – prenájom objektu „Športová hala Prokofievova 2“ – neotvárať!

BLIŽŠIE INFORMÁCIE NA TEL. ČÍSLE: 0947487032

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

12. 3. 2021 • vychádzajú 27 rokov • číslo 3
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Ivnáská cesta 2D, 821 04 Bratislava • IČO: 35712058 • REDAKCIA: Ivnáská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel: 02/62801182, Šéfredaktorka: Ingrid Jarunková • Inercia: 0911 668 469, email: skrabakova@banoviny.sk • web: www.banoviny.sk • Tlač: MAFRA a.s., tlačiareň MAFRAPRINT Olomouc • DISTRIBÚCIA: Red Post, s. r. o.

PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciam a nehonorujem.

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradzujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

Zelenšia Petržalka

Občianskemu združeniu Brána do Narnie pôsobiacemu pri Cirkevnej základnej škole Narnia, na Beňadickej 38, sa vďaka rodičovskej iniciatíve, zamestnancom školy a donorom (napr. aj prostredníctvom grantu „Zelené oázy“ od Nadácie Ekopolis) podarilo v roku 2020 v areáli školského dvora a na pozemkoch priľahlých ku škole, zrealizovať výsadbu veľkého množstva stromov, kríkov a aj okrasných a úžitkových rastlín.

Zapojilo sa tak do iniciatívy www.10tiscistromov.sk. Tohtoročná jesenná výsad-

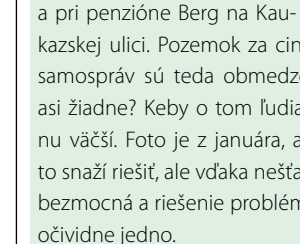
bová sezóna bola ideálnym vegetačným obdobím, ktoré sme v plnej miere využili na výsadbu stromov ako dub, javor, lipa, hloh, vrbá, hrab, cyprušteck, jarabina, magnólia, moruša, baza čierna, baza červenolistá. Z ovocných stromov, resp. ovocných drevín to boli napr. hrušky, marhule, jablone, figy. A tiež na výsadbu hortenzií, vavrínovca, ríbezlí, borievok, muchovníka, arónií, viniča popínaveho, levandule, ozdobných tráv a jarných cibulovín.

Výsadbou 38 ks stromov, 87 ks drevnatých kríkov a ďalších rastlín sa snažíme aj my v rámci OZ Brána do Narnie zabezpečiť zeleň nielen pre Petržalku, ale aj pre samotnú „zelenšiu“ Bratislavu. Aj tento rok sa chystáme pokračovať.

Angelika Bužek
podpredseda OZ Brána do Narnie

Majiteľovi je to jedno

Téma, ktorá by sa mala rázne otvoriť, je boj úradov s nelegálnym odpadom t.j. s nelegálnymi skládkami na súkromných pozemkoch. Takto to napríklad vyzerá za Petržalským cintorínom a pri penzióne Berg na Kaukazskej ulici. Pozemok za cintorínom je vraj cirkevný. Právomoci samospráv sú teda obmedzené - povinnosti majiteľa pozemku asi žiadne? Keby o tom ľudia vedeli, možno by bol tlak na zmenu väčší. Foto je z januára, ale stav sa nezmenil. Samospráva sa to snaží riešiť, ale vďaka nešťastne nastavenej legislatíve je takmer bezmocná a riešenie problému je na dlhý lakte. A majiteľovi, je to očividne jedno.

Petržalka

Petržalka ako mekka bratislavského futbalu

Vedeli ste, že v Petržalke bolo kedysi osem futbalových areálov, z toho tri štadióny?!

suverénom ihrisk predvojnovaj Bratislavy, v pomere 3:2, pozdvihlo sebavedomie hráčom I.ČsŠK. Pritom nešlo iba o sebavedomie, veď rivalita medzi oboma týmito klubmi bola rivalitou nielen športovou, ale aj politickou a národnostnou. Atmosfére v publiku, ktorého počty na týchto derby zápasoch značne prevyšovali bratislavský priemer, dodávala „grády“ hneď od začiatku. Vzájomné merania síl medzi týmito súpermi sa vyznačovali búrlivými scénami medzi priaznivcami oboch táborov – podobné tým dnešným, keď sa vstup ženám a deťom na štadión radšej neodporúčal... Je potrebné pripomenúť, že priaznivcov mali v tomto období v meste oveľa viac bratislavskí Maďari v PTE.“ (pn)

Starí Petržalčania si živo a radi spomínali na rušný spoločenský a klubový život medzivojnovaj Petržalky. „Veľká predmestská štvrť, ktorá nemala hotely, ani vychýrené kaviarne, ani rušné spoločenské strediská, vyzerala na prvý pohľad ako tichá a driemajúca dedina,“ píše Ján Čomaj v knihe Petržalka Engerau - Ligetfalu. „Bol to však len optický klam - presviedčajú nás pamätníci. A všetci hneď spomenú rušný športový život, s ktorým sa Bratislava, keď ešte nemala športoviská na Tehelnom poli a Pasienkoch, nemohla vôbec porovnávať. Predovšetkým uvedú slávne futbalové kluby - Maďarskú telovýchovnú

jednotu, PTE, ŠK Bratislava a židovský klub Makabi, tenisové kluby, lodenice, dosťohové a klusácke preteky, kúpalisko Lido, Pečnianske rameno plné rybárov, s pravidelnými rybárskymi pretekmi, zábavné možnosti v okolí parku a na nábreží - a klubovú činnosť, ktorá bola relatívne viac rozvinutá ako v meste.“
V Petržalke, kúsok od Starého mosta existovalo v medzivojnovom období hneď niekoľko športových areálov. Ako to na ihriskách vtedy vyzeralo? Na stránke Národného športového centra www.sportcenter.sk spomínajú na rok 1919 takto: „Vítazstvo nad konkurenčným PTE,

foto: Fb Bratislava a jej Premeny, Ján Čomaj - Petržalka Engerau - Ligetfalu - Vydavateľstvo Marenčin PT

Všetky už patria minulosti

Podľa Spomienok Staropetržalčana pána Gustafika boli v Petržalke:

ŠTADIÓNY:

■ PTE SC (Artmedia) na Krásnohorského ulici

Torna Egyesület (PTE, Prešporský telocvičný spolok) je nielen najstarší klub v meste, ale aj najstarší športový zväz na území dnešného Slovenska. Za svojho predchodcu ho považuje FC Petržalka. Bol založený v roku 1880 a v jej raných rokoch bol zameraný na gymnastiku. Veľmi aktívna bola jeho futbalová sekcia, ktorá vznikla v roku 1889. Otvorenie nového štadióna za mostom sa uskutočnilo 25. septembra 1900. Naposledy ho využíval FC Artmedia Petržalka. Štadión bol uzavretý v roku 2009 a zbúraný v roku 2012. Nový domov našla FC Petržalka v Ovsíšti.

■ I.Čsl. ŠK Bratislava (ČH) na Starohájskej ceste

Bol založený v máji 1919 a dnešný ŠK Slovan Bratislava ho považuje za svojho priameho predchodcu. Štadión mal kapacitu až 20-tisíc divákov! Hráči I. Čsl. ŠK predstavovali spoločne s PTE, najvyššiu futbalovú kvalitu v povojnovaj Bratislave. Po 2. svetovej vojne zmenil názov na ŠK Červená hviezda Bratislava. Začiatkom osemdesiatych rokov ho asanovali kvôli „novej“ Petržalke.

■ Makkabea ŠK na Starohájskej ceste (Poštári)

Štadión židovskej futbalovej jednoty ŠK Makkabea Bratislava postavili v 20. rokoch 20. storočia. Klub hral v rámci bratislavského futbalu súťaže I. triedy pred vysokou drevenou tribúnou. Počas vojny si športové ihrisko prisvojila nacistická organizácia mládeže Hitlerjugend. „Aj tento športový areál mal tenisové kurty, tak ako všetky petržalské štadióny a ihriská. Športový areál prevádzkovali v posledných desaťročiach pred asanáciou štadióna ŠK Spojie Bratislava - Poštári. Z areálu, ktorý za okupácie spustol a taký bol aj dlhé roky po vojne, vybudovali Spojie dôstojný stánok, ktorý fungoval až do asanácie v 70. rokoch 20. storočia,“ píše na stránke Mestského ústavu ochrany pamiatok muop.bratislava.sk.

IHRISKÁ:

■ Ligeti SC (ŠK Petržalka) na Starohájskej ceste

Vznikol v roku 1911. Pred rokom 1918 nevykonal, medzi dvoma svetovými vojnami zaznamenal väčšie úspechy.

■ Matador ŠK na Kopčianskej

Vznikol v 30-tych rokoch, dnes na jeho mieste stoja budovy.

■ PMTK SC na Klokočovej

Športový klub maďarských bratislavských intelektuálov mal ihrisko v tesnej blízkosti Starého mosta.

■ Slavia Kablo ŠK Pri seči

■ Tehelňa ŠK na Kopčianskej

Budú mať zápasníci halu na školskom dvore?

Keď zápasnícky klub BARS Bratislava v roku 2018 hľadal v Petržalke priestory, jeho tréneri netušili, aký veľký bude záujem detí. Dnes chcú v areáli ZŠ Holíčska 50 vybudovať špecializovanú zápasnícku halu.

„V roku 2019 sme začali so šiestimi deťmi, v marci 2020, keď sme museli prerušiť tréningy kvôli pandémie, ich už bolo 60,“ hovorí predseda klubu Rodion Kertanti, bývalý slovenský reprezentant a vicemajster Európy v zápasení vo voľnom štýle.

Základňu našli na ZŠ Gessayovej, za čo sú bývalej riaditeľke Viere Šulekovej dodnes vďační. Rovnako ako deti, od troch do štrnásť rokov a ich rodičia. Keď sa dlhoročného trénera Milana Macha, ktorý trénoval ešte na niekdajšej ZŠ Bierutovej 17, pýtame, akí chlapci sa hodia na zápasenie, skonštatuje, že viac ako telesná konštrukcia je dôležité srdce zápasníka. Aj preto klub Bars deti neselektuje. Prijmú každého, štíhleho aj pevnejšie, plachého aj odvážnejšieho, dokonca aj dievčatá. „Silnejší tréningom schudne, chudý spevnie,“ hovorí a dodáva, že mnohí jeho zverenci uspeli aj v iných športoch, pretože mali dobrý základ. „Zápasenie všestranne rozvíja telo. Musíte byť rýchly ako šprintér, výbušný ako gymnasta, so silou vzpieráča a s vytrvalosťou maratónca. Rozvíja tiež priestorovú orientáciu a silnú psychiku, pretože deti sa učia, že aj prehry sú poučné. Nevzdávajú sa, získavajú sebavedomie a rešpekt jeden k druhému.“

Zápasenie nie je materiálov náročný šport, potrebujete len zápasnícke topánky. Deťom zo sociálne slabších rodín však v klube neraz odpustia aj 20-eurové členské. Nechcú, aby bolo prekážkou. Čo deti na tréningy táhá, je sila komunity, ktorú tu vytvárajú. Klubové farby symbolizujú čistotu a rovnováhu (biela), bojovnosť (červená)

a blahobyt (žltá). Majú svoju hymnu, každý člen dostane hneď na úvodnom tréningu klubové tričko a všetci vedia, že Bars je snežný leopard so schopnosťami, ktoré robia aj dobrého zápasníka. A neodradia ich ani tzv. karfioly – uši, ktoré sa pre chmaty v zápasení deformujú. Je to tiež akýsi znak príslušnosti ku komunite. Poznajú sa tak zápasníci na celom svete.

▲ Školský dvor na ZŠ Holíčska by po vybudovaní haly nepochybne ožil. Toto je miesto, kde by mohla stáť.

Čakajú na vyjadrenie školy

„Hľadali sme priestor, kde by sme mohli trénovať, miesto, kde by naša žienka mohla byť napevno. Našli sme Gessayovu, ale nerátali sme, že sa nám prihlásiť toľko detí. Keď ich pribúdalo, bolo jasné, že potrebujeme niečo svoje,“ rekapituluje Rodion Kertanti. Oslovili petržalského poslancu Petra Hochschornera, žeby boli ochotní sami postaviť halu. Otázka však bola, kde? „Klub hľadal pozemok. Ja som však šiel za starostom a predstrel mu problém. Považujem totiž za prínos, ak majú deti čo najväčšie možnosti, kde sa venovať športu. A starosta navrhol zanedbané a nevyužívané školské dvory,“ hovorí poslanec a zdôrazňuje, že hala bude slúžiť aj ďalším generáciám.

„Z mestskej časti sme teda dostali avízo, že je to možné a ideálny sa nám zdal školský dvor na Holíčskej. Je takmer uprostred Petržalky, s dobrým dopravným spo-

▲ Bars Bratislava je jeden zo štyroch bratislavských zápasníckych klubov.

jením. Aktuálne čakáme na vyjadrenie školy,“ pokračuje predseda. Napriek tomu, že k vydaniu stavebného povolenia je ešte dlhá cesta, zámer vyzerať nádejne. „Konečne máme halu, ktorá by bola špecializovaná na úpolové športy,“ hovorí Peter Hochschorner a Rodion Kertanti dopĺňa, že v nej plánujú dať priestor aj džudistom či boxerom. Predbežná dohoda je založená aj na vzájomnej spolupráci školy a klubu. Keď sa pýtame na financovanie haly, konkrétne sumu sa nedozvieme, predseda klubu však tvrdí, že sú silnou komunitou, v ktorej sú členo-

via ochotní prispieť na halu aj vlastnými prostriedkami. „Keď dostaneme stavebné povolenie, do polroka sme schopní halu postaviť.“ „Naším snom je opäť prebudiť na Slovensku šport, v ktorom sme slávili veľké úspechy,“ hovorí s odhodlaním Rodion Kertanti a spomína na zlaté časy najslávnejšieho zápasníckeho klubu na Slovensku TJ Dunajplavba Bratislava. Budovať ho pomáhal aj aktuálny tréner Bars Milan Macho. Má 75 rokov a trénoval k nemu chodia už deti jeho niekdajších zverencov. Napriek tomu nie je najstarším členom komunity Bars. Tým je 88-ročný František Gröber. Aj on patrí do generácie, ktorá „vytvorila“ legendárnu Dunajplavbu. „Ťažko sa mu pozeralo na jej úpadok. Keď som ho presviedčal, že postavíme novú halu, ožil. Bolo by pekné, keby sme oslávili jeho 90-tku v novej telocvični,“ dodáva Rodion Kertanti. (in)

foto: Marian Dekan, BARS

▲ V hale by mali byť tri pevné žienky s rozmermi 12 krát 12 metrov.

NIE JE DÔVOD ČAKAŤ!

ODSTRÁNENIE SIVÉHO ZÁKALU JE BEZPEČNÉ, BEZBOLESTNÉ, HRADENÉ POISŤOVŇOU.

V Očnej klinike NeoVizia môžete absolvovať zákrok aj teraz. Dodržiavame všetky protiepidemické opatrenia.

BEZPLATNE

+421 911 345 110
info@neovizia.sk
www.neovizia.sk

Röntgenova 26
Bratislava – Petržalka

NeoVizia
Lepší zrak, lepší život

